

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van oorlogsmonument te Sint-Niklaas

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 september 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen oorlogsmonument te Sint-Niklaas;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 18 augustus 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oorlogsmonument WO I voor de gesneuvelden, gemartelden en opgeëisten van Sint-Niklaas, gelegen te

Sint-Niklaas (Sint-Niklaas), Houtbriel z. nr.;

bekend ten kadaster:

Sint-Niklaas, 3de afdeling, sectie E, perceelnummer zonder, deel van openbaar domein, met inbegrip van de vaas,

zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke waarde:

Architecturaal imposant opgebouwd oorlogsgedenkteken in blauwe hardsteen, waarop meer dan levensgrote bronzen beelden staan. Centraal staat een Heilig Hartbeeld op een hoge arduinen obelisk met aan de voet een levensgroot bronzen beeld van een soldaat, die in zijn armen een stervende makker draagt. Op de treden liggen in brons uitgewerkt een geweer met helm van de held, omkranst met rozen en lauwerkrans. Aan weerszijden wordt de hoge obelisk architecturaal vergroot met licht gebogen en sterk geblokte sokkels en met vooraan brede treden, waarop de namen van de slachtoffers. Op de beide uiteinden twee bronzen levensgrote knielende jonge vrouwen, de ene biddend en de andere treurend. Aan de achterzijde van de hoge obelisk een bronzen beeld van een wanhopige jonge man, meegevoerd en gefolterd. Beeldengroep met geladen symboliek van enerzijds vaderlandslievendheid en heldenmoed en anderzijds diep verdriet en wanhoop, troost zoekend in de religie van het Heilig Hart. Vooraan staat een vaas in brons, dienstig voor de wakende vlam.

Het is een ontwerp van Bruno Gerrits (1881-1970), Antwerps beeldhouwer van borstbeelden en portretten en ook medailist. Hij vervaardigde veelal religieuze kunst (Sint-Augustinuskerk te Antwerpen, Heilige Geestkerk te Antwerpen, Sint-Laurentiuskerk te Antwerpen) en grafmonumenten.

Historische waarde:

Oorlogsmonument WO I ter herinnering aan de gesneuvelden en opgeëisten van 1914-1918 te Sint-Niklaas. Onthulling met grootse manifestatie op 30 mei 1926 in aanwezigheid van prins Leopold.

Sociaal-culturele waarde:

Oorlogsgedenkteken als zijnde de materialisatie van het herdenken van een collectief trauma. Heel wat stadsgenoten lieten voor het vaderland het leven in de militaire strijd, maar ook als krijgsgevangen en weggevoerde dwangarbeiders.

De Heilig Hartdevotie was tijdens het interbellum bijzonder populair. Dit leidde tot de oprichting van heel wat gedenktekens met het H. Hart als centraal thema.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009 en 10 juni 2011. (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011)

Brussel,

24 NOV. 2011

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS